

COMMENTA
RII VINCENTII
LUPANI DE MAGISTRA-
tibus & præfecturis Francorum.

AD IACOBVM BROLLATVM,
Archiepiscopum Arelatensem.

Tertio iam ab authore aucti, & recogniti.

44-6-12

CVM PRIVILEGIO.

P A R I S I S.

Apud Gulielmum Nigrum via Ia-
cobæa sub signo rosæ albæ.

1560.

VINCENTII LUPANI
IN COMMENTARIOS
DE MAGISTRATIBVS
& Præfecturis Francorum.

PRÆFATIO,

AD IACOBVM BROLLATVM.
Arelatensem Archiepiscopum.

V V M fortè id , quod dabantur ocij & grauioribus vel rebus , vel studiis , historiæ nostræ cognoscendæ impeditissim , ne quid mihi tēporis periret à literis , ad quas , gustata semel carum dulcedine , refero me libenter , sæpenumero miratus sum quonam Franciæ fato contigerit , ut egregiè facta & instituta memoriæ hominum excepta sint , nullumque imperij instrumentum extet , præter quasdam annalium confectiones , eásque mendosas , & poeticas , & innumerabilibus fabulis refertas cùm tamen non minus intersit Reipublicæ nonnullos esse , qui præclara gerat ,

REGIA MAIESTAS.

R A N C I , siue ab extre-
mis Septentrionalis Ocea-
ni populis profecti , siue à
Scythis , aut (ut ipsi contem-
dunt) à Troianis oriundi , in
Germania sedes posuere ad Rhenum in
Teneris iuxta Chamauos veteres Si-
cambrorum sedes , usque ad Mœnum ,
& Salam fluvios , Catthorum locis ali-
qua ex parte occupatis , ut commodius
Gallos finitimos bellis , & incursionibus
quotidianis lacefferet . qui , cùm miro de-
siderio Galliæ occupandæ teneantur ,
frugum dulcedine , & cœli amœnitate
allecti , Rheni transitu ab Actio Patri-
tio , imperante Valentiniano tertio , sunt
prohibiti . tandem , Rhenum transgres-
si , in Germania inferiori , & Belgica su-
periori , inferiorisque parte confondere ,
posteaque sensim , quicquid Galliarum
supererat , suo imperio adieccere : & Fran-
cia dicta primū quicquid Meroueus
tenuit . Cum verò , latè propagatis fini-

COMMENTA⁴⁵
RIORVM VINCENTII

Lupani, de Magistratibus, &
præfectoris Francorum.
Liber secundus.

AD MICHAELEM QVELI-
num, Consilium Regium.

CVM PRIVILEGIO.

P A R I S I S,

Apud Gulielmum Nigrum, via Iaco-
bæ, sub signo Rosæ albæ.

TRES STAVS.

OSTRATES, de magnis, grauibus, & ad Rem-publicam pertinentibus rebus consultaturi, celeberrimum trium ordinum conuentum olim habebant: nobilitatis, sacerdotii, plebis, ut etiam tenuiorum habita ratio videretur. Fuit verò tempus, quo omnia apud nos ad Panceltium illud referrentur, quæ ad regnum constituendum pertincent, si de pace incunda, bello inferendo, regni procuratione alicui mandanda, vectigali exigendo, ageretur. quod, Philippo Valesio regnante, communi trium ordinum consensu sancitum est: quorum tanta fuit autoritas vt, Rege Ioāne, multi supremæ Curiae Parisiensis Consiliarii, & rationum Præfecti, magistratu sint moti: atque Carolus sextus, lege à se sancita & composita, iussit vt, si vita prius discederet quam Aquitaniæ Duci, filiorum eius natu maximo, Francorum legibus Regni administratio permitteretur, eius procu-

COMMENTA-
RIORVM VINCENTII

Lupani, de Magistratibus, &
Præfecturis Francorum.
Liber tertius.

AD IANOS DORNAM COR-
dubæum, & Maumontium amicos.

CVM PRIVILEGIO.

P A R I S I I S,

Apud Gulielmum Nigrum, via Iaco-
bæa, sub signo Rosæ albæ.

1560.

DOMANIVM REGIS.

OSTVLA T instituti
mei ratio, vt priusquam re-
liquū persequar, paucis, sc-
paratim tamen, de trium
pensitationū generibus suo
quoque loco verba faciam: quarum pri-
mas sibi vendicat Canon. Domanium
Regis nostrates appellāt: Iustinianus Sa-
crum patrimonium, vt vulgō patrimo-
nium Diui Petri: quod aliter terras, Ec-
clesiæ vocant. Qua loquendi forma Ca-
nones Pontificij ingentes illas Ecclesiæ
opes, obuentiones, redditus, oblationes
(quibus dispensandis soli olim Episcopi
præcerant) pāuperum patrimonia nuncu-
pant. Canonis verò nomine continen-
tur possessiones, & prædia (Herodianus,
in Pertinace, κτήματα βασιλικά vocat) quæ a-
lienare moribas nostris fas non est. Præ-
terea portoria, quæ ex merciū inuestio-
ne, & reuēctione id est in introitu, & exi-
tu urbium, vel aliorum locorum, colli-
guntur. Isagogica, & Exagogica ea cau-
sa appellabīs Romæ prouentus ex qua-